

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Clarissimi Viri Henr. Zoesii Amersfortii, In Academia
Lovaniensi I. V. D. Et Antecessoris Commentarius In Jus
Canonicum Universum, Sive Ad Decretales Epistolas
Gregorii IX. P. M.**

Zoesius, Hendrik

Coloniae Agrippinae, 1691

Titulus X. De natis ex libero venere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62329](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62329)

litatis redundet in errorem personæ; veluti si formaliter & directe feratur in personam, cui inest talis qualitas, ut in filium Regis, materialiter vero & indirecte in personam presentem; tunc enim ponitur error personæ matrimonium irritans.

- 10 Q. Utrum dolo interveniens constituat nullitatem? R. Dolum ab errore in hoc solum differt, quod dolo ponat actionem seu deceptionem injuriosam; per quam proximus in errorem inducitur: error autem abstractat ab injuria vel deceptione alterius cum fieri possit ex naturalibus causis, aut contingentibus casibus, ut idem fieri sit effectus. Distinguendum autem inter sponsalia & matrimonium: nam sponsalia non alias irrita ponit dolo, quam si causam eis dederit, non etiam si tantum incidit, secundum l. Et eleganter 7. in pr. D. de dolo, & quæ ibidem traduntur; Propterea quod dolo contractibus bonæ fidei [ad quos spectant sponsalia] causam dans eos irritat, incidens non item. Ratio differentia est, quod illo casu causlet involuntarium, cum dolo per alterum adhibitus fecerit alterum adfuisse, qui sine eo non consensisset; hoc vero non faciat deficere consensum, cum alter, si presensisset, non fuisset tamen impeditus à contrahendo, Sanchez 1. Disp. 64. num. 3. Ad matrimonium quod attinet indistincte illud non annullatur, nisi dolo ponat errorem circa personam, aut statum personæ. Probatur per c. Cum in Apostolico 18. sup. De sponsal. & matrim. quod non irritat matrimonium, ad quod inducendum alter per mendacium & subreptionem est inductus. Facit eodem can. fin. xx. q. 3. ubi illecti per dolum tenet professio: & text. in c. Ex parte 14. sup. De convers. conjug. ubi falsa causa non facit non tenere professionem. Ut idem de matrimonio sit judicandum. Ratio differentia inter sponsalia & matrimonium est, quod voluntas contrahendi matrimonium versetur circa statum perpetuum, feraturque absolute in objectum illud, siue dependet ab ulla conditione: ut effectus objecto conformis cum firmum & indissolubile ponit, quem dissolvi minus consentaneum rationi. Sponsalia vero non ponunt actum perfectum, undè ab his variis ex causis receditur, de quibus sup. Tit. 1. Nihil facit, quod dictum supra me-

tu in itum matrimonium irritari; non ideo, quia ille aufert consensum & causam voluntarium, si cadat inconstanter una secundum dicta sup. De his que in spe. Tit. vero nisi sit circa substantialia non tollit tatem ad matrimonium requisitam, sed tantum absolutam ponit voluntatem eligendum ejusmodi perpetuum, etiam si circumstantiis quibusdam, quæ substantiam consensum non auferunt. Vide Covarr. 2. c. 3. §. 7. num. 7. Sanchez 10. Disp. 9. ma-

TITVLVS X.

De natis ex libero ventre.

SUMMARIUM.

1. An quis liber sit vel servus, ex conceptu genitum.
2. Venter semper certus, nisi alia habeat consuetudo.
3. Calamitas matris non nocet patri.

Quia dictum, errorem circa conditionem servilem vitare nuptias, rectè intelligitur, qui servus sit, quis liber. * Et hoc intelligendum dicitur ex ventre, qui si liber liber erit & natus, alias servus futurus, cum ex regula generali partus sequatur matrem, * qui est, siue pater sit servus, si ber; nisi aliud habeat consuetudo loci, ut ait. prox. Libertas si veniat adfuit uno temporibus, scilicet vel conceptionis, vel civitatis, vel intermedio proderit patri De ingen. * Calamitas matris super ventrem non obest serui, nisi talis, quæ & in partum tangat, ut si mater prægnavit in partu lo capiatur.

TITVLVS XI.

De Cognatione spirituali.

SUMMARIUM.

1. Cognatio spiritualis quid, et quæ originem habeat.
2. Ea olim triplex, Paternitatis, et conjugii, & Fraternalitatis.